

**ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ «ΕΛΛΗΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟΙ ΤΩΝ ΕΘΝΩΝ»,
ΔΕΥΤΕΡΑ, 30.5.2016, Υπ. Εξ. Αμφιθέατρο «Γ. ΚΡΑΝΙΔΙΩΤΗΣ», 12:00
Προσφώνηση ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΚΙΣΕ κ. Μ. Κωνσταντίνη**

Το βιβλίο που παρουσιάζεται σήμερα εδώ έρχεται να ολοκληρώσει μια εκδοτική προσπάθεια ετών, η οποία ως στόχο της είχε, μεταξύ άλλων, και την ανάδειξη της ιστορίας του ελληνικού εβραϊσμού. Η παρούσα έκδοση του Υπουργείου Εξωτερικών, σε επιμέλεια της κυρίας Φωτεινής Τομαή, αποτελεί σημαντική προσθήκη στη βιβλιογραφία που αφορά τους Έλληνες Εβραίους. Για το λόγο αυτό, θα ήθελα να ευχαριστήσω, τόσο το Υπουργείο Εξωτερικών για την πρωτοβουλία, όσο και εκείνους που εργάστηκαν μεθοδικά για να εκδοθεί το βιβλίο αυτό.

Η περίπτωση των Ελλήνων Δικαίων των Εθνών αποτελεί μια ιδιαίτερη σελίδα της νεοελληνικής ιστορίας. Με τον τιμητικό αυτό τίτλο έχουν τιμηθεί μέχρι σήμερα 328 συμπολίτες μας, σύμφωνα με στοιχεία του Yad Vashem. Πρόκειται για ανθρώπους που με αυταπάρνηση και, πολλές φορές, προσωπικό κίνδυνο, διέσωσαν οικογένειες Εβραίων κατά την περίοδο της γερμανικής Κατοχής.

Το ποσοστό των διασωθέντων ανά την Ευρώπη Εβραίων ήταν κάθε φορά ανάλογο της βοήθειας που δέχτηκαν από τις τοπικές κοινωνίες. Ο κανόνας αυτός ισχύει φυσικά και για την ελληνική περίπτωση. Στη χώρα μας, κατά την περίοδο της Κατοχής, θα συναντήσει κανείς λαμπρά παραδείγματα αλληλεγγύης προς τους διωκόμενους Εβραίους. Κορυφαίο παράδειγμα αποτελεί η Ισραηλιτική Κοινότητα Ζακύνθου, η οποία σώθηκε στο σύνολό της, χάρη στην αλληλεγγύη που επέδειξε η τοπική κοινωνία αλλά και στις ενέργειες δύο σπουδαίων ανθρώπων, του τότε δημάρχου Λουκά Καρρέρ και του Μητροπολίτη Χρυσοστόμου. Αμφότεροι, όπως είναι φυσικό, έχουν τιμηθεί με το μετάλλιο του Δικαίου των Εθνών.

Το 86% όμως του Ελληνικού Εβραϊσμού εξοντώθηκε στα ναζιστικά στρατόπεδα θανάτου, με την Κοινότητα της Θεσσαλονίκης, αλλά και άλλες Εβραϊκές Κοινότητες, να αφανίζονται σχεδόν ολοκληρωτικά.

Είναι εκεί όπου ο αντισημιτισμός ήταν διάχυτος, εκεί όπου οι τοπικές Αρχές συνεργάστηκαν με τους κατακτητές, εκεί όπου η κοινωνία αδιαφόρησε επιδεικτικά στην εκδίωξη των Εβραίων συμπολιτών τους. Αν όμως θέλουμε να δούμε την αλήθεια κατάματα, αν θέλουμε να πάρουμε τα πραγματικά διδάγματα της Ιστορίας, τότε πρέπει να καταλάβουμε ότι χωρίς την αδιαφορία των πολλών και την εν πολλοίς σιωπηρή ανοχή τους, δεν θα ήταν δυνατόν οι Ναζί να εξολοθρεύσουν τόσα εκατομμύρια ανθρώπους.

Η ιστορία μάς αποδεικνύει με τον πιο σαφή τρόπο, ότι όπου η κοινωνία και οι τοπικές αρχές, πολιτικές και θρησκευτικές, θέλησαν να βοηθήσουν τους Εβραίους συμπολίτες τους, κατά τη διάρκεια των ναζιστικού διωγμού, οι τελευταίοι κατάφεραν και σώθηκαν. Γι' αυτόν το λόγο, το παρόν βιβλίο αποτελεί σπουδαία πράξη δικαιοσύνης, προβάλλοντας τους Έλληνες εκείνους που στάθηκαν πραγματικά στο πλευρό των Εβραίων την κρίσιμη

στιγμή. Αν υπήρχαν περισσότεροι Δήμαρχοι Καρρέρ, περισσότεροι Αρχιεπίσκοποι Χρυσόστομοι, περισσότεροι Άγγελοι Έβερετ, τότε πολύ λιγότεροι Εβραίοι στην Ελλάδα και σε όλη την Ευρώπη θα ακολουθούσαν τον δρόμο του μαρτυρίου, στα στρατόπεδα του θανάτου. Αν υπήρχαν περισσότεροι “Ζακυνθινοί” να μην αδιαφορήσουν αλλά να προτάξουν τα στήθη τους για τους Εβραίους συμπατριώτες, τότε δεν θα θρηνούσαμε 6.000.000 αδελφούς μας μεταξύ αυτών και 60.000 Έλληνες Εβραίους.

Το Κεντρικό Ισραηλιτικό Συμβούλιο Ελλάδος στηρίζει ανέκαθεν, με όλες του τις δυνάμεις, κάθε προσπάθεια που γίνεται για την ανάδειξη της ιστορίας του ελληνικού εβραϊσμού και την διαφύλαξη της μνήμης των θυμάτων της γερμανικής θηριωδίας. Στις μέρες μας, που ο αντισημιτισμός και η μισαλλοδοξία φαίνεται πως φουντώνουν, η παρούσα έκδοση αποκτά ένα επιπλέον νόημα. Μας υπενθυμίζει με τον καλύτερο τρόπο πως η ελληνική κοινωνία διαθέτει ισχυρά αντανακλαστικά αλληλεγγύης και αυταπάρνησης και, όταν το θέλει, μπορεί να βοηθήσει αποφασιστικά εκείνους που βρίσκονται σε κίνδυνο.

Τιμώντας, λοιπόν, σήμερα, τους Έλληνες Δικαίους των Εθνών, εκφράζουμε ταυτόχρονα τη βαθιά πίστη μας στην αξία την ανθρωπίνης αλληλεγγύης. Ας αποτελέσει το παράδειγμά των Ελλήνων Δικαίων των Εθνών πηγή έμπνευσης για όλους και κυριότερα για τη νέα γενιά.

Σας ευχαριστώ